

MLADÝ MUŽ KOLEM sedmadvaceti spěchal na pomoc. Měsíc v úzkém srpku slabě osvětloval cestu, či spíše jen prohluboval stíny. Byl začátek května a skoro dvě hodiny po půlnoci. Až budou hodiny bít celou, musí být na Horním náměstí.

Včera spolu byli v kině. Taková ptákovina, ale nasmáli se. Pak ji doprovodil před dům a odjel domů. Měl dobrou náladu, protože se nebránila jeho objetí a dokonce ho sama políbila na ústa. Už se o to snažil dříve, ale vždycky se smíchem ucukla a jeho rty narazily na tvář někde v blízkosti ucha. Znali se pár týdnů a on věděl, že se bláznivě zamiloval.

Seznámili se v Městské knihovně. Vracel nějaké knihy a půjčoval si tři jiné. Ne, že by on měl tolik času na čtení, ale posloužil tak svojí mámě. Když byl u pultu, kde se registrovaly půjčky, oslovila ho dívka stojící za ním.

„Prosím vás, můžete mně přenechat toho Jiráska? Potřebuji ho do školy. Povinná četba. Mám z něj referát.“ Otočil se a díval se do smutného prosebného obličej. „Tohle je jediný výtisk, který tu mají.“

Něco takového nečekal, a tak se zmohl jen na nevěřící zírání. Líbila se mu. Oválný obličej, blondaté vlasy padající ve vlnách na ramena. A ty oči.

„Prosím, prosím,“ zažmoulala rukama.

Ty oči!

„Pod jednou podmínkou...“ vzpamatoval se, ale větu nedokončil.

Čekala, co řekne. Když to trvalo déle, než snesla její netrpělivost, povzbudila ho: „Řeknete mi ji? Tu podmínku?“

„Ano, jistě.“ Podařilo se mu dívat jinam. Raz, dva, tři, ... ukáznil své myšlenky. „Jirásek bude váš, když se mnou teď půjdete na kávu do místního bufetu. Zvu vás.“

„Tak jo,“ souhlasila vesele.

Udělal všechny potřebné administrativní úkony a odebrali se o poschodí níž, kde se dalo posedět a doplnit zásoby kofeinu.

„Já jsem Viktor,“ představil se, „Viktor Leiner, programátor.“

Zasmála se. „Šárka Vávrová, studentka.“ A se šalamounským pohledem dodala: „Můžeš mi tykat.“

„Rád. Líbíš se mi.“

Přejela ho pohledem shora dolů a zpět. „Taky nejsi k zahazení. Co bude s tou kávou?“

„Promiň.“

Po chvíli donesl dva šálky kapučína, a tak začala jejich známost.

Šárka bydlela a chodila do gymnázia v Ronově. To Viktorovi vyhovovalo, neboť do Ronova denně dojížděl za prací. Obvykle se scházeli, když Šárce skončilo vyučování. Nejčastěji spolu chodili do přírody. Pozorovali nástup jara a těšili se z každého pupenu a listu. Prochodili tak spolu spoustu kilometrů kolem krajského města. Jen museli dobře hlídat hodinky, aby Šárka přišla domů včas. Za pár měsíců ji čekaly maturitní zkoušky. Sice již loni překročila mez plnoletosti, ale na jejího tátu to žádný dojem nedělalo. Otec ji držel velmi zkrátka. Když nebyla v sedm večer doma, bylo zle. Viktor vyrozuměl, že se u nich doma často odehrávají velké slovní zápasy. Pořádně o nich moc nevěděl, ale o to děsivěji si představoval jejich průběh.

Každý víkend jezdili Vávrovi na chatu někam na Vysočinu. To musela být celá rodina připravená k odjezdu přesně ve dvě hodiny. Otec přišel z práce, na stole musela být čerstvá káva. Zkontroloval žakovské knížky, dopil kávu a odjíždělo se. Občas se stalo, že se zdržel v práci nebo někde. Rodinu to neomlouvalo. Musela být od dvou připravena kdykoli vyrazit. A běda, kdyby nebyla.

Každé úterý chodila Šárka na doučování matematiky. Nepotřebovala to, matematika jí vždycky šla dobře, měla mezi jedna a dvě, ale otec na tom trval. Na podzim, to chodila ještě

s Maximem, se jednou stalo, že přišla domů strašně pozdě. V půli září se spolu vydali do skal v Černém lese. Bylo jim příjemně, a tak zapomněli na čas. Běželi na stanici jako o závod, jenže autobus nečekal. Do Ronova museli pěšky. Šlo o pouhých deset kilometrů, ale Šárka místo povolené sedmé hodiny přišla domů až v půl desáté. Na to, co si musela vyslechnout, nemohla dlouho zapomenout. Možná i to, že nemohla otcův hlas vyhnat z hlavy, zapřičinilo, že písemka z matematiky druhý den dopadla na nedostatečnou. Její první a poslední nedostatečná za celé studium. Naštěstí šlo o nepodstatnou písemku, ale otec to viděl jinak. Prohlásil, že on nedopustí, aby jeho dcera neudělala maturitu na samé jedničky, a zařídil pro ni doučování u jednoho důchodce na předměstí Ronova.

Pan profesor byl uznalý. Pochopil, že Šárka matematiku umí, a tak ji pouštěl dřív a ona se doma zase na něj vymlouvala, že se hodina protáhla. Otec byl spokojen a pozdní příchody v tento den nekomentoval. Tak Šárka a Maxim získali více času pro sebe. Časem Šárka ale pochopila, že Maxim je stejně majetnický jako její táta a snažila se vztah ukončit. Tomu ovšem Maxim odmítal rozumět a vytrvale jí nadbíhal. Teprve, když se v její blízkosti objevil Viktor, stáhl se do pozadí a Šárka si oddechla.

Viktor neměl s dívkami a ženami mnoho zkušeností, což nebylo divu, neboť žil sám s ovdovělou matkou. Zato byl dobrý logik s fantazií. Z různých útržků vět a poznámek své milované si poskládal obraz, který se mu příliš nelíbil. Vzpomněl si třeba na případ, kdy měli domluvené rande, zcela podle pravidel platných u ní doma, ale otec se vrátil z práce nečekaně dřív. Na jejich schůzku Šárka přišla hodně pozdě. V očích jí stály slzy a byla strašně odtažitá. Stalo se to hned zkraje jejich známosti a Viktor z toho byl zmatený. Nevěděl, co má dělat. Báł se jí dotknout, že se mu rozpadne a on o ni přijde. Tak si netroufl sevřít ji v náručí. Tu noc a pak několik nocí dalších místo spánku přemířal, co vlastně mělo být správně. Obejmout či neobejmout.

Jednou, zase po nějakém domácím konfliktu, se mu Šárka svěřila, že uvažuje o útěku, protože se doma nemůže učit. Měla domluveno se spolužačkou, že by mohla bydlet u ní. Viktor ji v tom podpořil a nabídnul, že když by to nakonec u kamarádky nešlo, že může zakotvit u nich, že jeho maminka bude ráda. Šárka se tenkrát podvolila otcovu tlaku a zůstala, protože nechtěla nechat svou mamku s ním samotnou.

Takových krizí bylo i za tak krátkou dobu několik. Proto ho vůbec nepřekvapila zpráva v mobilu, která ho po půlnoci vzbudila.

Viky, promiň, že budím. Debata s tátou - v podstatě mě vyhodil. Máma je na prášky, bojím se o ni. Nevím, co dělat. Moc potřebuji tvoji radu!!! Čekám na Horním ve 2h na poledníku! Š.

Chvilí trvalo, než se probral. Volal hned zpět, ale už měla mobil vypnutý. Podíval se na hodinky. Jedna. Bylo jasné, že musí jet za ní. Fantazie se rozběhla na plné obrátky. Chuděra teď sedí někde před domem na kufru. Nebo někam zalezla a čeká, až pro ni přijede. Asi se rozhodla, že opravdu uteče. Kam ji nahonem uložím? Nechám ji spát ve svém pokoji a sám se natáhnu v obýváku. Zítra to vymyslíme lépe. Ještě dneska večer, opravil se. Rychle se oblékl a pak se tiše vykradl z domu.

Měl starou škodovku. Zatím mu stačila, ale co chodil se Šárkou uvažoval, že koupí něco nového. Přece jen Žofka, jak říkal svému autíčku, už měla své mouchy. Zvláštní, do teď si z pošklebků nic nedělal, ale před Šárkou se styděl. Už si vyhlídl jednu tříletou Fabii v autobazaru a těšil se, až vyveze svou dívku poprvé na výlet.

Auto zanechal na parkovišti Na Rynku. Dál se smělo zajet jen na zvláštní povolení. Celý prostor Horního náměstí získal před pár lety status pěší zóny. Horní se jmenovalo proto, že zabíralo celý vršek sice malého rozlohou leč dosti příkrého kopce. Kdysi dávno to bylo

ústřední místo celého Ronova, ale pak se město rozšiřovalo asymetricky směrem na jih a východ, a tak je v současnosti Horní náměstí situováno do severozápadního okraje města.

Náměstí má tvar nepravidelného čtyřúhelníku. Nejdlejší severní straně vévodí raně barokní kostel ze 17. století se dvěma věžemi, jedna s bicími hodinami, druhá se zvony. Proti kostelu stojí budova bývalé radnice z počátku 19. století. Dnes je zde umístěna Městská knihovna a v historickém sále se konají svatby. Zbývající obvod je zaplněn měšťanskými domy víceméně jednopatrovými z 15.–18. století. Nejvzácnější je dvoupatrový dům kupce Jeronýma Kužela, který dnes slouží Museu města Ronova.

Na náměstí jsou pouhé dva přístupy, dvě ulice. Jedna je trvale zablokována betonovými bloky a slouží pouze chodcům. Druhá ústí na náměstí v západním vrcholu čtyřúhelníka. Středu náměstí vévodí barokní kašna, která v létě opravdu chrlí vodu. Celé náměstí je památkově chráněno.

Když městští radní hledali způsob, jak přilákat do města více turistů, padl návrh vyznačit na Horním náměstí v dlažbě průběh 17. zemského poledníku podobně, jako je to v Jindřichově Hradci. A tak se objevila v dlažbě žulová čára od kostela k radnici. Na radnici konšelé umístili vysvětlovací pamětní desku a měli úspěch. Turisté se dostavili.

A právě tady u kostela, v místě kde končil 17. poledník u zdi hodinové věže, se měl Viktor sejít se Šárkou.

Viktor přišel od západu. Rychle spěchal podél severní strany na místo srazu. Náměstí bylo osvětleno sporadicky, a tak toho moc neviděl. Došel k poledníku. Šárka tu ještě nebyla. Napínal zrak, jestli ji neuvidí přicházet. Na věži kostela se posunula velká ručička na dvanáctku. Hodiny začaly odbíjet.

Druhý úder již Viktor neslyšel. Skácel se na chodník s dírou v hlavě.

PO STRANÁCH KAŠNY BLIKALY vozy státní policie. Nad ležícím tělem postával poručík Hájek z krajského kriminálního oddělení a jeho dva pomocníci.

„Na sebevraždu to nevypadá,“ konstatoval praporčík Wagner.

„To vyžaduje pořádnou sílu, vrazit někomu dlažební kostku do hlavy, že v ní celá polovina zmizí,“ rozvíjel myšlenku druhý pomocník rotný Týfa. „To musel být obr.“

Poručík zvedl hlavu a zkoumal výšku věže, pod kterou se tato scéna odehrávala.

„Oběť má dobrých sto osmdesát pět. Tak to musel být chlap aspoň dva metry deset.“

„Proč myslíš, Vlád’o?“ zeptal se Wagner.

„No, aby kostka vnikla dovnitř kolmo na šošolku, musel být útočník aspoň o hlavu větší. Asi i velký sportovec. Možná vzpěrač.“

„Nebo boxer. Ten je zvyklý rozdávat rány.“ Pomocníci rozvíjeli dál svou teorii. „Ale zepředu. Tohle byla rána shora do hlavy.“

„Tys nikdy neviděl, jak boxer buší do soupeře, který má skloněnou hlavu?“ oponoval Týfa. „Vlastně opravuji. To nemusel nutně být vyšší než soupeř. Stačilo mu dát na solar, on se předklonil a bum.“

„Oba jste vedle,“ přerušil poručík svého bobříka mlčením. „Víte, kdo vrazil kostku tomu chudákovi do hlavy?“ Udělal dramatickou pauzu. „Gravitace.“

„To jako co?“ nepochopil rotný pointu.

Poručík na něj útrpně pohlédl. „Stál pod věží a kostka přiletěla shora.“

„Myslíš z letadla? Oni občas za letu vyhazují nějaké odpady. Teda, tak jsem to četl v novinách.“

„Myslím z věže,“ povzdychl si poručík. „Vlád’o, sežeň někoho, ať ti otevře kostel a prozkoumej stopy ve věži. Schodiště, prostor u hodin, prostě všechno. Dotazy?“

„Všechno fotit?“

„Samozřejmě.“ Poručík gestem ruky pomocníka propustil a obrátil pozornost k lékaři, který končil ohledání.

„Smrt nastala někdy po půlnoci, nejpozději ve tři. Způsobila ji rozsáhlá destrukce mozku. Pitva to, předpokládám, potvrdí. Další až po pitvě. Je váš.“

„Díky, doktore.“

Praporčík Wagner se vrhnul k tělu a jal se mrtvému prohledávat kapsy. „Je to nějaký Viktor Leiner,“ vyčetl z občanského průkazu a podal tašku s doklady svému nadřízenému. „Má v ní řidičák, malý techničák, platební kartu a nějaké účty.“

„Auto. Kdepak ho asi má?“ Poručík obhlédl náměstí a žádné auto, kromě služebních, neviděl.

„Ještě je tu mobil,“ hlásil praporčík, když prohmatal místo pod obětí.

„Ukaž!“

Poručík zmačknul pár tlačítek, ale nakonec to vzdal. „Nějaký jiný model, než jsem zvyklý. Chtěl jsem zjistit, kdo s ním naposledy mluvil. Dáme to technikům,“ říkal napůl sobě napůl podřízenému. „Stejně by mě zajímalo, co tu mohl pohledávat. Vždyť je tu v noci mrtvo.“

„Hádám, že šlo o milostnou schůzku,“ navrhnul praporčík.

„Nejspíš,“ opakoval Hájek a prohlédl občanský průkaz. „Hmm. Bydlel v Hřebeči. Nejspíš sem přijel autem. Asi ho nechal někde pod kopcem. Až tu skončíme, tak se po něm podívej!“

„Na věži už dlouho nikdo nebyl,“ hlásil rotný Týfa, hned jak vyšel ze vrat kostela. „Nikde ani stopa. Je tam spousta prachu a špíny. Moje boty tam nechaly otisky, ale žádné jiné tam nejsou.“

„Nepleteš se?“ podivil se Wagner.

„Přece poznám stopy od bot.“

„Hodiny nikdo nenatahuje?“ chtěl vědět poručík.

„Hodiny jsou na elektriku a ovládají se ze zákristie. Nahoru na věž se chodí na kontrolu jednou za půl roku. Tak to aspoň říkal kostelník.“

„Žádná stopa. To je divné. A nějaké kostky jsi tam našel?“

„Ani jednu. Všechno jsem nafotil, můžeš se podívat sám.“

„Dobře. Dobře. Ještě tam pošlem techniky. Pro jistotu.“

„Že by přece jenom nehoda z letadla?“ poznamenal Wagner.

„To jako nějaký bombardér s dlažebníma kostkama, jó? Nechte těch blbostí!“ rozčílil se Hájek. Hned zase vychladl a rozdál úkoly. „Vlád' o, podívej se po jeho autu a ty, Čendo, dones mobil technikům, ať z něj něco vytáhnou. Já zjistím, kde přesně bydlí a jaké má zaměstnání. Sejdeme se v kanceláři.“

„Myslíš, že je to vražda?“

„Já to odhaduji na nešťastnou náhodu. Nahoře se něco uvolnilo a sletělo to na něj. Byl ve špatný čas na špatném místě. To je celé.“

„Chlapi, nepředbíhejme!“

MAREK RABAS BYDLEL v Jenčově v přízemním domku spolu se svou sestrou. Jenčov byl ještě před deseti lety malou vesnicí s rybníčkem pro kachny a malou kapličkou na návsi. Před deseti lety vyšel zákon o připojení Jenčova ke krajskému městu Ronov a obec se stala předměstím svého uchvatitele.

Obyvatelé Jenčova připojení vnímali se smíšenými pocity. Snad všichni přivítali, že dopravní podnik města přivedl k jejich domovům pravidelnou autobusovou linku číslo 172, která jezdila každou půlhodinu. Proti předchozím časům, kdy autobus jezdil dvakrát denně a jen v pracovní dny, to byl významný pokrok.

Se stejným nadšením už ale nebyla přijata výstavba nákupního centra, které vyrostlo v rekordním čase tří let jen dvě stě padesát metrů od kapličky za posledními domky

domorodců. Do dosud poklidné obce to přivedlo davy lidí, spoustu aut a neustálý hluk z parkoviště. Obzvláště kruté to bylo pro starousedlíky, když se u hypermarketu pořádaly marketingové akce, což bylo téměř každý týden. Na druhou stranu bylo velmi kladně oceňováno další autobusové spojení z centra Ronova, které provozovali obchodníci, a které bylo zdarma.

Samozřejmě v obci zanikl krámk smíšeného zboží, čehož všichni pokrytecky litovali, aniž si připouštěli, že jeho úpadek mají sami na svědomí tím, že dávali přednost nové velkosamoobsluze.

Domek Marka Rabase stál na druhém konci obce, než vyrostlo nákupní centrum. Zatím to bylo celkem tiché místo, ale za humny se mělo začít stavět sídliště čtrnácti šestipatrových paneláků. Vše bylo v plánu. Ovšem zatím se nic viditelného nedělo. Čekalo se, až budou peníze.

Jana Ditrichová rozená Rabasová byla o tři roky starší než její bratr. Před třiceti lety měla těžkou autonehodu. Při ní zemřel její manžel a ona sama utrpěla úraz levé nohy a vnitřní zranění. Několik dní si také prožila v hlubokém bezvědomí. Lékaři ji přivedli opět k životu za cenu kratší nohy o dva centimetry a s trvalými potížemi metabolismu. Postupně, jak šly roky, jí také začaly psychické problémy, takže ji sousedé brali jako tu bláznivou.

Trvalou invaliditu jí stát neuznal, a tak po několika měsících po nehodě nastoupila do továrny jako šička. Její jediný syn ještě před nehodou utekl do Austrálie. Proto mu stát neumožnil účast na otcově pohřbu. Ani o mámu se nemohl postarat, což mu až tak nevadilo, neboť v cizině začínal nový život, a měl tedy dost starostí sám se sebou.

Velmi záhy se ukázalo, že Jana nemůže být trvale sama. Marek cítil povinnost se o sestru postarat, když už zůstala sama jako on. On byl a je starý mládenec, proto bylo celkem přirozené, že se Jana nastěhovala k němu, že mu povede domácnost. Funkce hospodyně se po Janině odchodu do důchodu stala jedinou činností, ke které upínala svou existenci.

Časem se ukázalo, že je potřeba si k důchodu něco přivydělat. Tak se Jana dala na výrobu umělých květin. Práci mohla vykonávat doma, což byla výhoda a pro ni také jediná možnost: firma jí dovezla materiál a odvezla hotové výrobky. Janě šla práce pomalu a vydělala si opravdu málo, ale byla to pro ni i psychická podpora. Když Marek přispívá na domácnost doučováním, tak ona růžemi.

Než odešel středoškolský profesor matematiky, fyziky a informatiky, PaedDr. Marek Rabas, do důchodu, léta učil na několika středních školách v Ronově a požíval pověsti skvělého pedagoga a odborníka. Proto nebylo divu, že mu čas od času některý bývalý kolega dohodil možnost si při důchodu přivydělat kondicemi méně zdatných studentů. Marek tomu byl rád a vděčně tyto příležitosti přijímal. Říkával, že se teď často cítí jako poustevník, když už nemá kolem sebe studenty a kolegy jako dřív, a doučování mu prý vrací aspoň odleskem někdejší pocit užitečnosti.

Kromě studentů měl Marek v důchodu jedinou povinnost: pomoci Janě v domácnosti. Pravidelně jednou týdně se vydali s vozíkem do hypermarketu. Jana nakupovala a on dělal nosiče. Pak zboží naskládal do vozíku a pomalým tempem, jak Jana potřebovala a stíhala, se vrátili domů. V domě veškeré práce s úklidem, vařením, praním vykonávala Jana, na to jí nesměl sahat. Zato ho honila s různými opravami na domku a hlavně u domácích přístrojů, které se pod jejíma rukama často porouchaly.

Když zrovna nevyučoval, ani nemusel s něčím Janě pomáhat nebo neměl urgentní opravu čehosi, zabýval se fotografováním. Často vyrážel do Černého lesa, jehož začátek měl jen půl kilometru za svým pozemkem. Fotografoval přírodu: krajinu, skály, květiny, atd. a snažil se uplatnit v několika prestižních fotografických soutěžích zatím bez hmatatelného úspěchu.